

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»
на тему: «Державне регулювання інвестиційної діяльності (на прикладі
Одеського регіону)»

Виконавець:

студент факультету економіки і
управління підприємництвом
Бойко Артем Петрович

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Клевцевич Наталія Анатоліївна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Державне регулювання інвестиційної діяльності є досить важливою умовою щодо економічного зростання країни та істотного поліпшення умов життя українських громадян. Сьогодні з найактуальніших проблем є структурне реформування промисловості на різних рівнях управління, яке б забезпечувалось науковими, методичними і правовими положеннями, а також мало підтримку з боку держави, тобто дієве державне регулювання.

Водночас економічні процеси на сучасному етапі, етапі перехідної економіки, зумовлюють необхідність комплексного дослідження структурних змін з метою визначення загальнодержавних і регіональних аспектів, тенденцій та напрямів розвитку промисловості, і особливо державного регулювання інвестиційних процесів. Ця проблема, яка має теоретичні і практичні аспекти, досить тісно пов'язана з капітальними вкладеннями, інвестиціями, без яких важко забезпечити стає економічне зростання. Питаннями дослідження інвестиційних процесів займалися такі вчені як: В. Александров, Ю. Бажал, В. Балабанов, І. Бланк, Є. І. Бойко, О. Василик, В. Вітлінський, С. Науменкова, В. Опарін, А. Пересада, В. Плиса, Я. Побурко.

Однак, попри суттєві напрацювання в цій сфері, сфері державного регулювання інвестиційної діяльності, усе ще залишаються прогалини і відкритими низка проблем, які потребують досконалого обґрунтування та вирішення, а саме: питання практичних аспектів ефективного використання інвестиційного потенціалу в реальному секторі національної економіки, пошуку потенційних інвесторів та резервів щодо інвестиційного забезпечення як виробництв, так і галузей вітчизняної економіки, розроблення дієвих механізмів мобілізації та раціонального використання інвестицій, а також, особливо, державного регулювання інвестиційної діяльності.

Мета дослідження - аналіз системи державного регулювання інвестиційної діяльності та розробка рекомендацій щодо інвестиційного розвитку Одеського регіону. Для досягнення поставленої мети визначені наступні завдання:

1. Надати визначення поняттю державне регулювання інвестиційної діяльності, дослідити його мету та процес управління;
2. Проаналізувати систему інвестиційної діяльності (на прикладі Одеського регіону);
3. Виділити проблеми в системі інвестиційної діяльності Одеської області;
4. Розробити рекомендації щодо вдосконалення інвестиційного клімату Одеського регіону.

Об'єкт дослідження – інвестиційний розвиток Одеської області

Предмет дослідження – теоретичні, методологічні та прикладні аспекти державного регулювання інвестиційної діяльності та розвитку регіону.

Методами дослідження у роботі виступають:

- аналіз, який припускає розгляд предмету або явища з урахуванням його індивідуальних властивостей та ознак;
- дедукція, де висновки робляться з урахуванням безлічі окремих властивостей предмета або явища;
- спостереження, яке ґрунтується на об'єктивному сприйнятті процесів, що відбуваються з метою отримання певної інформації про риси та ознаки предметів та явищ;
- метод статистичної обробки даних, для створення таблиць та їх аналізу;
- метод порівняльної оцінки змісту діючої та актуалізованої системи управління;

Інформаційною базою дослідження слугували нормативно-правові акти з проблематики інвестування на рівні регіонів, підручники та навчальні посібники, наукові статті у яких розглядаються питання інвестиційної діяльності областей, інтернет-джерела, дані офіційною статистичної звітності з теми дослідження.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: «Державне регулювання інвестиційною діяльністю в Україні», науковий студентський вісник Факультету економіки та управління підприємництвом.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні**» розглянуто сутність інвестицій, поняття інвестиційної діяльності, його мета і процес управління, поняття та сутність державного регулювання інвестиційною діяльністю.

У другому розділі «**Аналіз розвитку інвестиційної діяльності Одеського регіону**» проаналізовано стан інвестиційної діяльності в Одеській області, визначено проблеми пов'язанні з інвестиціями в Одеському регіоні.

У третьому розділі «**Удосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності**» запропоновано заходи, спрямовані на покращення інвестиційного клімату регіону, Запропоновані заходи щодо вдосконалення інвестиційних процесів в регіоні. Запропоновані заходи щодо мінімізації ризиків інвестиційної діяльності

ВИСНОВКИ

1. Інвестиції у просторовому розвитку національної економіки виконують основні функції щодо забезпечення прогресивних структурних змін у вітчизняній економіці, реалізації інноваційних процесів та підвищення ефективності виробничих процесів.

2. Інвестиції – це сукупність майнових і фінансових ресурсів та інтелектуальних цінностей, які вкладають у власне виробництво з метою його реконструкції, модернізації та запровадження новітніх технологій, в інші об'єкти суб'єктів підприємництва та соціальної сфери з метою отримання

прибутку, або ж соціального ефекту, а інвестиційна діяльність – це процес реалізації інвестицій.

3. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні здійснюється шляхом прийняття Верховною Радою законодавчих актів, видання указів Президента, нормативних актів Уряду (постанов, розпоряджень). Закони, законодавчі і нормативні акти визначають об'єкт і зміст регулювання інвестиційної діяльності.

4. Державне регулювання – це сукупність інструментів, за допомогою яких відповідні органи держави на базі законодавства та в межах своєї компетенції здійснюють вплив на процес функціонування тієї чи іншої сфери суспільного життя. Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється для реалізації економічної, науково-технічної і соціальної політики виходячі із цілей розвитку України, державних та регіональних програм розвитку економіки держави, державного і місцевих бюджетів, зокрема передбачених у них обсягів фінансування інвестиційної діяльності.

5. Одним із важливих факторів щодо стимулювання інвестиційноінноваційного розвитку вітчизняної економіки є створення технопарків, які відіграють особливо важливу роль у забезпеченні швидкого впровадження результатів науково-дослідних робіт та інновацій у виробництво.

6. Для пожвавлення економічного зростання, піднесення інвестиційної активності і посилення темпів розвитку інвестиційних процесів досить важливими є реалізація інвестиційної та інноваційної політики держави, державне регулювання фондового ринку, розвиток діяльності фондових бірж, заохочення іноземних інвестицій у вітчизняну економіку і банківське інвестиційне кредитування реального сектору національної економіки та інновацій.

7. За останні роки інвестиційна активність вітчизняних підприємств фактично весь час знижалася, що відображалось у зменшенні долі інвестиційного капіталу, вкладеного в реальні активи.

8. Найбільші обсяги капітальних інвестицій освоєно в галузях в період 2016-2018 рр.: транспорт, складське госп-во, поштова, кур'єрська діяльність – 1696,3 млн.грн. (20,5%); будівництво – 1224,8 млн. грн. (14,8%); промисловість – 1217,0 млн. грн. (14,7%); сільське, лісове та рибне господарство – 1142,2 млн. грн. (13,8%); державне управління й оборона; обов'язкове соц. страхування – 801,1 млн.грн. (9,6%); операції з нерухомим майном – 687,4 млн.грн. (8,3%); діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 520,4 млн.грн. (6,3%).

9. За останні 7 років індекс капітальних інвестицій постійно відчутно змінювався, але найбільший спад спостерігався у 2014 році (29,9%), це пов'язано з напруженою ситуацією в середині країни, тому дані з 2014 року наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини тимчасово окупованих територій

у Донецькій та Луганській областях. Попри це, у 2016 році відбувся значний скачок, і склав 163,4 %, але у 2018 відбулось зниження до 128,8%.

10. Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерний капітал), внесених в економіку області з початку інвестування, за станом на 31 грудня 2017 року становив 1363,2 млн.дол. США, що на 2,5% перевищує обсяг інвестицій на початок 2017р., та в розрахунку на одну особу складає 573,4 дол. США. З країн ЄС внесено 817,9 млн.дол. США (60,0% загального обсягу) та з інших країн світу – 545,3 млн.дол. США (40,0%).

11. Пріоритетними для іноземних інвесторів були підприємства промисловості – транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – організації, що здійснюють операції з нерухомим майном.

12. Інвесторів відлякує високий рівень корупції, недовіра до судової системи, нестабільність національної валюти, монополізація ринків.

13. Для поліпшення інвестиційної діяльності рекомендовано розвиток в таких напрямках як: створення сучасної мережі автомобільних доріг загального користування; модернізація та подальша розбудова портового господарства; орієнтація транспортної інфраструктури на обслуговування туристських потоків і т.д.

14. Рекомендації щодо вдосконалення державного регулювання інвестиційних процесів в Одеській області: сприяння організації та проведенню бізнес-форумів, ділових зустрічей, семінарів, круглих столів та інших іміджевих заходів з питань інвестиційної діяльності; сприяння державно-приватного діалогу з метою створення комфортного середовища для розвитку приватного сектора та економічного зростання; реалізація проектів міжнародної технічної допомоги і т.д.

15. Засобів нейтралізації або зниження інвестиційних ризиків в Одеській області: відокремлення завдань щодо ресурсного забезпечення в окремі напрямки та залучити до співпраці представників органів місцевого самоврядування, міжнародні організації технічної допомоги України; відкриття «єдиного вікна» для інвесторів, за допомогою якого буде забезпечено оперативне оформлення всіх документів, необхідних для початку інвестиційного процесу. страхування; забезпечення високої ліквідності інвестицій, забезпечення високої ліквідності проектів.

16. Згідно з прогнозом обсяг капітальних інвестицій складе: 2018 – 18805,3 млн. грн, 2019 – 20096,8 млн. грн, 2020 – 21388,3 млн. грн. Згідно з прогнозом обсяг зовнішніх інвестицій складе: 2018 – 1733,59 млн. дол. США, 2019 – 1823,826 млн.дол. США, 2020 – 1914,061 млн. дол. США 2021 - 2004,297 млн. дол. США, 2022 – 2094,532 млн. дол. США. Згідно з прогнозом обсяг прямих інвестицій з Одеського регіону складе: 2018 – 31,4644 млн. дол. США, 2019 – 31,06 млн.дол. США, 2020 – 30,6556 млн. дол. США 2021 - 30,2512 млн. дол. США, 2022 – 29,8468 млн. дол. США.

АНОТАЦІЯ

Бойко Артем Петрович

«Державне регулювання інвестиційної діяльності(на прикладі Одеського регіону)»

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за магістерською програмою «Економіка, планування та управління бізнесом»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження –інвестиційний розвиток Одеської області.

У роботі розглядаються теоретичні, методологічні та прикладні аспекти інвестиційної діяльності Одеської області.

Проаналізовано систему інвестування на прикладі Одеського регіону.

Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення системи інвестування Одеської області .

Ключові слова: регіон, система інвестування, інвестиційний розвиток, регіональне самоврядування, соціально-економічне інвестування, прогнозування

ANNOTATION

Boiko A.P., " Government regulation of investments
(on example of Odesa region)"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty "076
Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges" under the master's program
"Economics, Planning and Business Management"
Odessa National Economic University
Odesa City, 2018.

Master's qualifying paper consists of three sections. Object of the study is investment development of the Odesa region.

The theoretical, methodological and applied aspects of investment activity of the Odesa region are considered in the paper.

The investment system is analyzed as exemplified by the Odesa region.

Recommendations on improvement of the investment system of the Odesa region are offered.

Key words: region, investment system, investment development, regional self-government, social and economic investment, forecasting.